

Опитування здобувачів освіти щодо їх готовності до викладання в умовах війни та післявоєнної відбудови,

проведене 25.11-10.12.2025

Мета опитування – визначити, наскільки педагогічна освіта в Луцькому педагогічному інституті відповідає умовам, у яких майбутнім учителям доведеться працювати, і які зміни необхідно впровадити для підвищення її ефективності.

Були сформульовані ключові питання щодо: планів здобувачів освіти працювати вчителем у закладах загальної середньої освіти України; обізнаності студентів стосовно нормативних документів, що регулюють мету, зміст, результати навчання, компетентності здобувачів освіти та професійні компетентності вчителя; визначення респондентами викликів російсько-української війни, які впливають на освітній процес у закладах загальної середньої освіти; оцінки сформованості компетентностей випускників інституту відповідно до теми дослідження.

Опитування проведене навчально-методичним відділом.

Аналіз результатів опитування

1. Загальні характеристики вибірки

Переважають студенти 2–3 курсів (77,4%), тобто ті, хто вже має досвід навчання, але ще не завершив професійну підготовку.

Лише 27,6% планують працювати в школі, а 53,7% не визначилися – це свідчить про низьку мотивацію до педагогічної професії.

Потреба – посилення мотивації до педагогічної діяльності.

2. Рівень ознайомлення з нормативними документами

Найкраще студенти знають освітньо-професійні програми (78,2%) та робочі програми освітніх компонентів (69,4%).

Водночас 7,3% не знайомі з жодним документом – це сигнал про недостатню орієнтацію у нормативних документах.

Необхідно підвищити обізнаність студентів із професійними стандартами.

3. Усвідомлення викликів війни

Найчастіше респонденти відзначали:

Освітні втрати – 78,2%

Освітні розриви – 47,6%

Психологічний супровід – 40,3%

Реінтеграція – 41,1%

Збереження ідентичності – 33,9%

Це демонструє розуміння студентами ключових проблем, але потребує глибшого опрацювання практичних механізмів їх подолання.

4. Тематика занять і практичної роботи

Найчастіше розглядалися питання:

Формування української ідентичності (66,7%)

Медіаосвіта та критичне мислення (62,6%)

Права дитини та МГП (41,5%)

Менше уваги приділяється психологічній підтримці, протидії пропаганді, етично чутливим темам війни.

5. Сформованість компетентностей (за самооцінкою)

<i>Компетентність</i>	<i>Середній рівень (4–5 балів)</i>	<i>Коментар</i>
Медіаосвіта / критичне мислення	74,2%	Високий рівень
Протидія пропаганді	78,1%	Високий рівень
Організація освітнього процесу	78%	Високий рівень
Подолання освітніх втрат	69,2%	Середній рівень
Формування ідентичності	79,5%	Високий рівень
Психологічна підтримка	69,3%	Середній рівень

Найнижчі показники – у сферах психологічної підтримки та діагностики освітніх втрат.

6. Потреба в окремому ОК:

50% студентів підтримують ідею введення окремого курсу про викладання в умовах війни.

Це підтверджує запит на системне навчання, а не лише фрагментарне включення теми у різні ОК.

Опитування показало, що студенти мають базову готовність до роботи в умовах війни, але потребують системного формування практичних і психологічних компетентностей (для прикладу – проведення симуляційних тренінгів (робота в укриттях, кризові ситуації); розв’язання кейсів з реальних ситуацій для аналізу та прийняття рішень тощо). Реалізація запропонованих заходів дозволить підвищити реальну готовність майбутніх учителів до навчання дітей у кризових і післявоєнних умовах, зміцнити гуманітарну та громадянську складову педагогічної освіти.

Модернізація освітнього процесу – ключ до підготовки вчителя нового покоління.

Пропозиції:

1. Рекомендувати науково-педагогічним працівникам, які забезпечують викладання освітніх компонентів на освітньо-професійних програмах Початкова освіта, Середня освіта (Фізична культура), Середня освіта (Музичне мистецтво), опрацювати «Аналітичний звіт за результатами моніторингового дослідження підготовки майбутніх вчителів у закладах вищої освіти щодо цілей, змісту й методології викладання в період воєнного часу та відновлення освітнього процесу після деокупації» та результати опитування здобувачів освіти в Луцькому педагогічному інституті для використання як методичного ресурсу при розробці робочих програм освітніх компонентів.

2. Продовжувати впровадження практик гнучкого реагування на виклики, пов’язані з підготовкою майбутніх учителів до роботи в умовах війни та післявоєнного відновлення, для реалізації яких: розробити та

інтегрувати в ОПП відповідні освітні компоненти / модулі / теми, наприклад: «Педагогічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення»; «Освіта в умовах війни: психосоціальна підтримка, права дитини, кризове навчання» та тематику, що стосується подолання викликів війни, міжнародного гуманітарного права, психосоціального супроводу, подолання освітніх втрат та реінтеграційної роботи тощо.

3. Сприяти активному залученню здобувачів освіти до дослідницької та громадської діяльності шляхом заохочення виконання дослідницьких (в т.ч. і курсових) робіт на теми, пов'язані з подоланням наслідків війни, процесами реінтеграції, збереженням культурної пам'яті та захистом прав дитини; забезпечувати підтримку студентських ініціатив, спрямованих на формування громадянської позиції та соціальної відповідальності.

Результати опитування розглянуті на засіданні Комісії з внутрішнього забезпечення якості освіти (протокол №5, 2026)

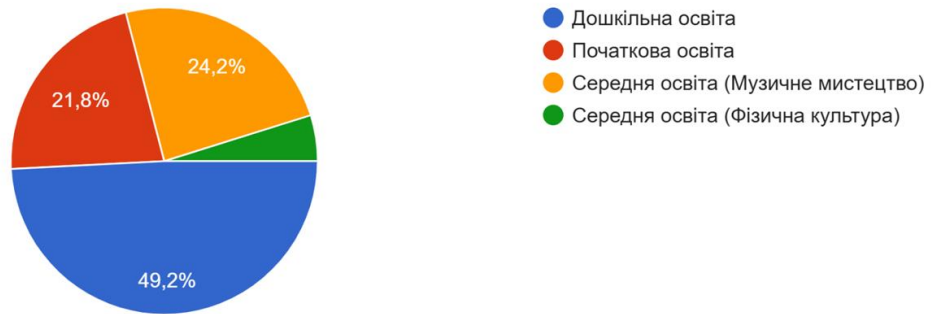
СТАТИСТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ

За якою освітньо-професійною програмою ви навчаєтесь в Коледжі?

- Дошкільна освіта – 49,2% (61 особа)
- Початкова освіта – 21,8% (27 осіб)
- Середня освіта (Музичне мистецтво) – 24,2% (30 осіб)
- Середня освіта (Фізична культура) – 4,8% (6 осіб)

За якою освітньо-професійною програмою ви навчаєтесь в Коледжі?

124 відповіді

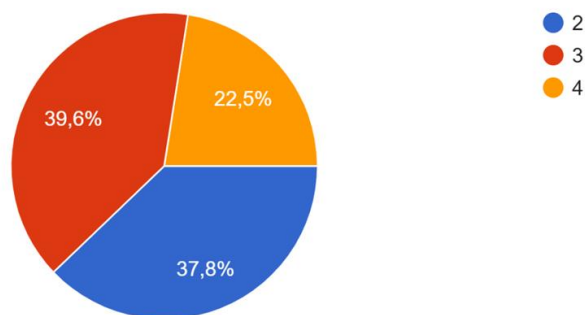

Курс, на якому навчаєтесь

- 2 – 37,8% (42 особи)
- 3 – 39,6% (44 особи)
- 4 – 22,5% (25 осіб)

Курс, на якому навчаєтесь?

111 відповідей

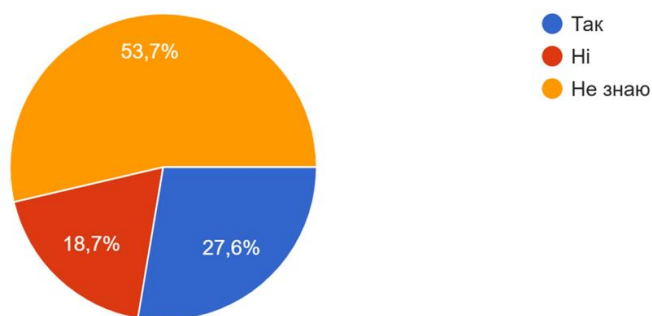

Чи плануєте Ви працювати в школі після завершення навчання у ЗВО?

- Так – 27,6% (34 особи)
- Ні – 18,7% (23 особи)
- Не знаю – 53,7% (66 осіб)

Чи плануєте Ви працювати в школі після завершення навчання у ЗВО?

123 відповіді

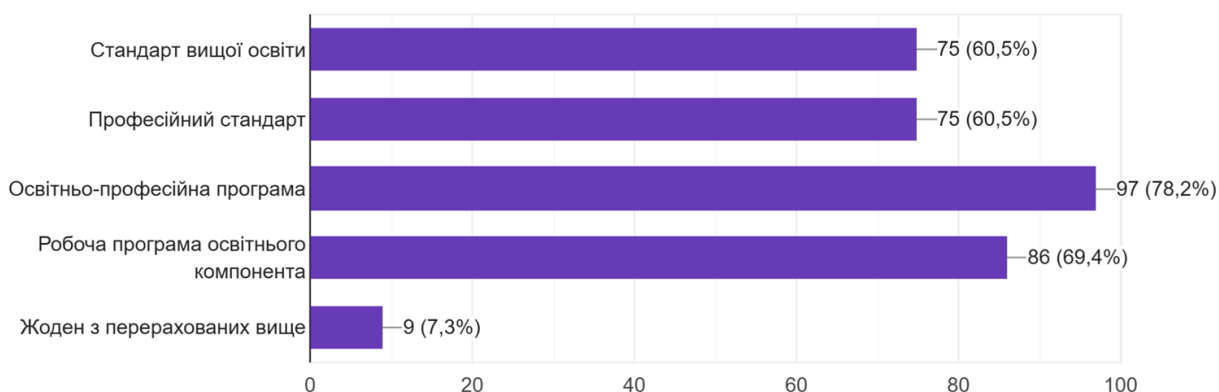

Оберіть документи серед перерахованих, з якими ви ознайомлені (Можливо обрати декілька варіантів):

- Стандарт вищої освіти – 60,5% (75 осіб)
- Професійний стандарт – 60,5% (75 осіб)
- Освітньо-професійна програма – 78,2% (97 осіб)
- Робоча програма освітнього компонента – 69,4% (86 осіб)
- Жоден з перерахованих вище – 7,3% (9 осіб)

Оберіть документи серед перерахованих, з якими ви ознайомлені (Можливо обрати декілька варіантів):

124 відповіді

Що можливо віднести до викликів російсько-української війни? (Можливо обрати декілька варіантів):

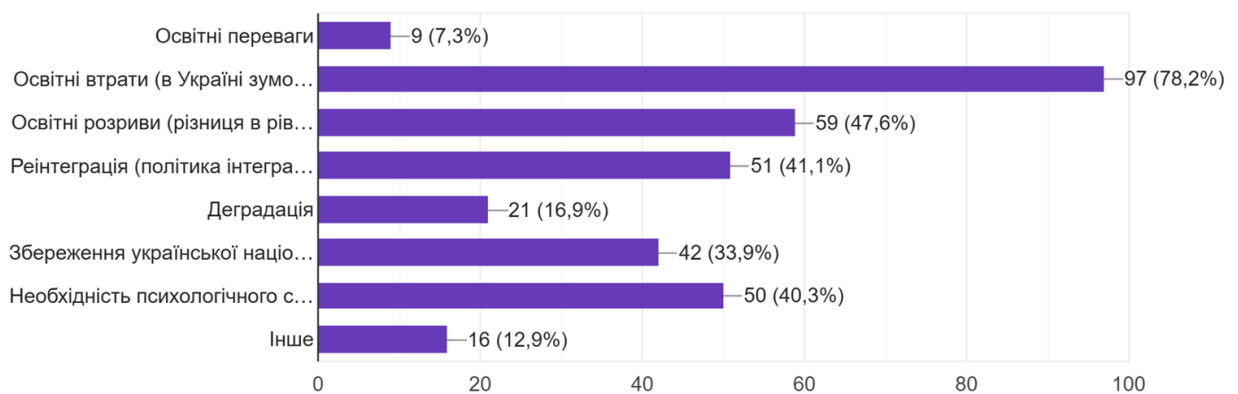
- Освітні переваги – 7,3% (9 осіб)
- Освітні втрати (в Україні зумовлені як пандемією, так і війною: вимушена перерва у навчанні, знищені школи, відсутність очного навчання, значні обмеження для дистанційної освіти) – 78,2% (97 осіб)
- Освітні розриви (різниця в рівні результатів навчання між різними групами школярів, зумовлена сталими факторами,

наприклад, соціально-економічним статусом, гендером, регіоном проживання) – 47,6% (59 осіб)

- Реінтеграція (політика інтеграції українців, які перебували за кордоном або на окупованих територіях, в українське суспільство) – 41,1% (51 особа)
- Деградація – 16,9% (21 особа)
- Збереження української національної та громадянської ідентичності – 33,9% (42 особи)
- Необхідність психологічного супроводу освітнього процесу – 40,3% (50 осіб)
- Інше – 12,9% (16 осіб)

Що можливо віднести до викликів російсько-української війни? (Можливо обрати декілька варіантів):

124 відповіді

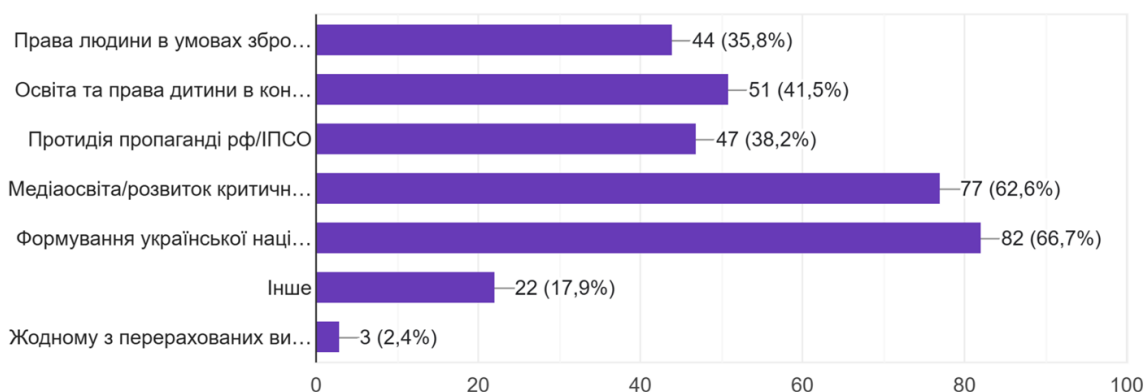
Чи приділялась увага під час навчальних занять, самостійної або практичної роботи наступним питанням?

(Можливо обрати декілька варіантів):

- Права людини в умовах збройного конфлікту – 35,8% (44 особи)
- Освіта та права дитини в контексті Міжнародного гуманітарного права (МГП) та Міжнародного права прав людини (МППЛ) – 41,5% (51 особа)
- Протидія пропаганді рф/ІПСО – 38,2% (47 осіб)
- Медіаосвіта/розвиток критичного мислення – 62,6% (77 осіб)
- Формування української національної та громадянської ідентичності – 66,7% (82 осіб)
- Інше – 17,9% (22 особи)
- Жодному з перерахованих вище – 2,4 % (3 особи)

Чи приділялась увага під час навчальних занять, самостійної або практичної роботи наступним питанням? (Можливо обрати декілька варіантів):

123 відповіді

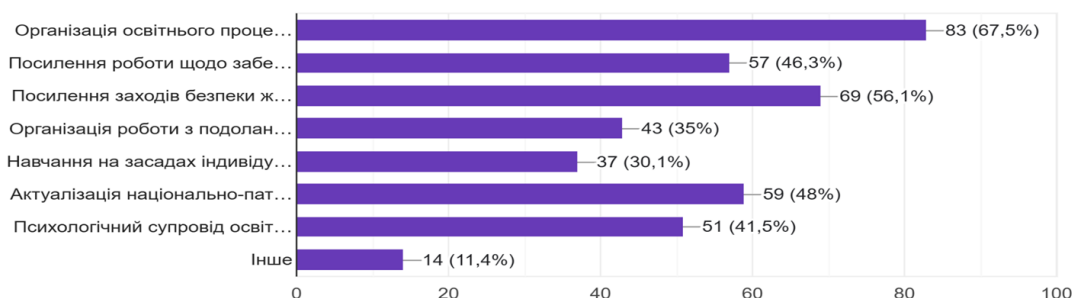
Виберіть з наведених викликів ті, знання з подолання яких ви отримали під час навчання?

(Можливо обрати декілька варіантів):

- Організація освітнього процесу в умовах очного/дистанційного/змішаного навчання – 67,5% (83 особи)
- Посилення роботи щодо забезпечення соціально-емоційного розвитку здобувачів освіти – 46,3% (57 осіб)
- Посилення заходів безпеки життєдіяльності, зокрема просвіта щодо цивільного захисту – 56,1% (69 осіб)
- Організація роботи з подолання освітніх втрат з застосуванням діагностувальних методик їх виявлення – 35% (43 особи)
- Навчання на засадах індивідуального й диференційованого підходів – 30,1% (37 осіб)
- Актуалізація національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції як інтеграційної основи соціокультурного аспекту змісту освіти – 48% (59 осіб)
- Психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного та післявоєнного часу – 41,5% (51 особа)
- Інше – 11,4% (14 осіб)

Виберіть з наведених викликів ті, знання з подолання яких ви отримали під час навчання?
(Можливо обрати декілька варіантів):

123 відповіді

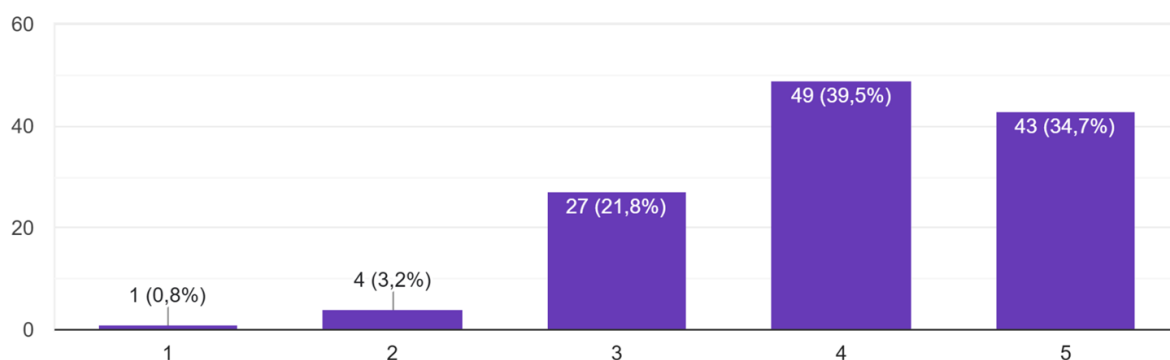
Оцінка сформованості компетентностей випусників ЗВО відповідно до теми дослідження

Оцініть від 1 до 5 (де 1 – мінімальне значення, а 5 – максимальне) сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо медіаосвіти/критичного мислення

- 1 – 0,8% (1 особа)
- 2 – 3,2% (4 особи)
- 3 – 21,8% (27 осіб)
- 4 – 39,5% (49 осіб)
- 5 – 34,7% (43 особи)

Оцініть від 1 до 5 сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо медіаосвіти/критичного мислення

124 відповіді

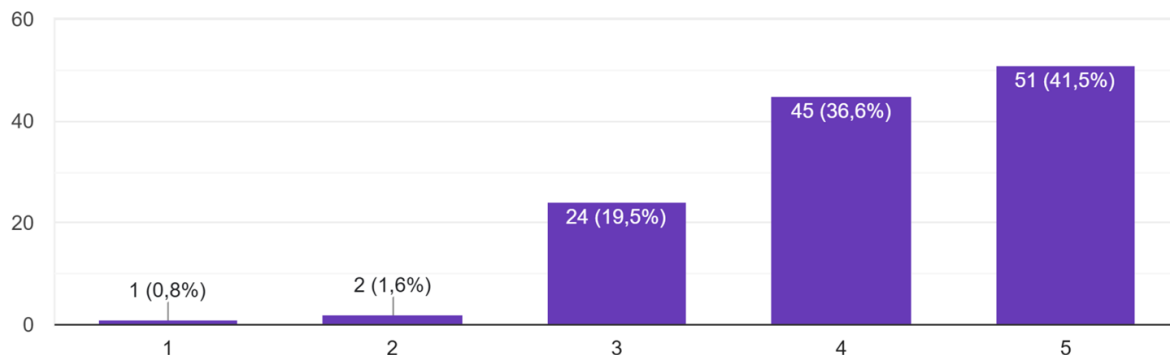

Оцініть від 1 до 5 (де 1 – мінімальне значення, а 5 – максимальне) сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо протидії пропаганді рф/ІПСО

- 1 – 0,8% (1 особа)
- 2 – 1,6% (2 особи)
- 3 – 19,5% (24 особи)
- 4 – 36,6% (45 осіб)
- 5 – 41,5% (51 особа)

Оцініть від 1 до 5 сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо протидії пропаганді рф/ІПСО

123 відповіді

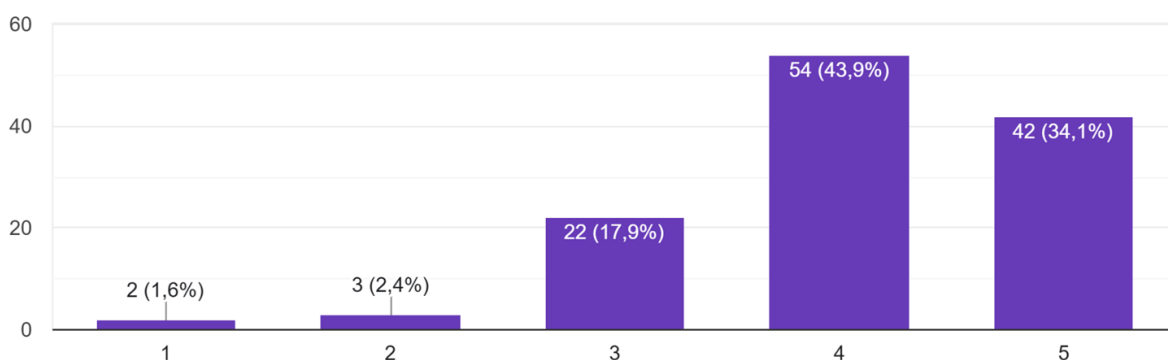

Оцініть від 1 до 5 (де 1 – мінімальне значення, а 5 – максимальне) сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо організації освітнього процесу в умовах очного / дистанційного / змішаного навчання

- 1 – 1,6% (2 особи)
- 2 – 2,4% (3 особи)
- 3 – 17,9% (22 особи)
- 4 – 43,9% (54 особи)
- 5 – 34,1% (42 особи)

Оцініть від 1 до 5 сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо організації освітнього процесу в умовах очного/ дистанційного/змішаного навчання

123 відповіді

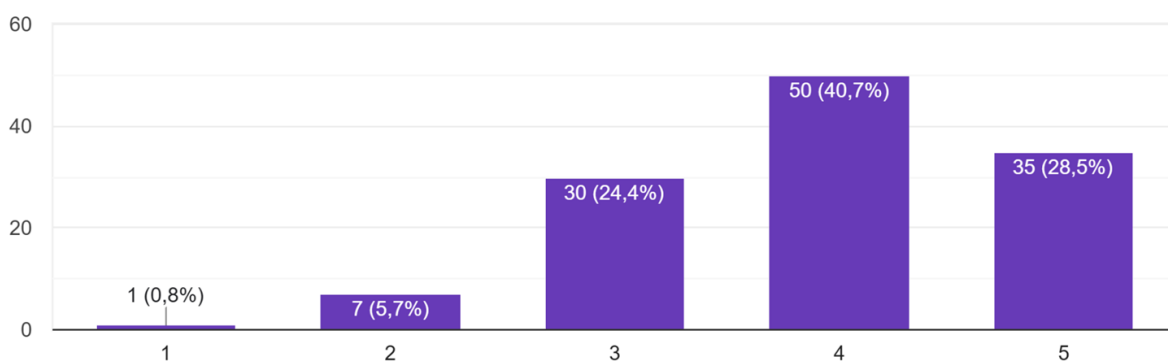

Оцініть від 1 до 5 (де 1 – мінімальне значення, а 5 – максимальне) сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо подолання освітніх втрат та розривів

- 1 – 0,8% (1 особа)
- 2 – 5,7% (7 осіб)
- 3 – 24,4% (30 осіб)
- 4 – 40,7% (50 осіб)
- 5 – 28,5% (35 осіб)

Оцініть від 1 до 5 сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо подолання освітніх втрат та розривів

123 відповіді

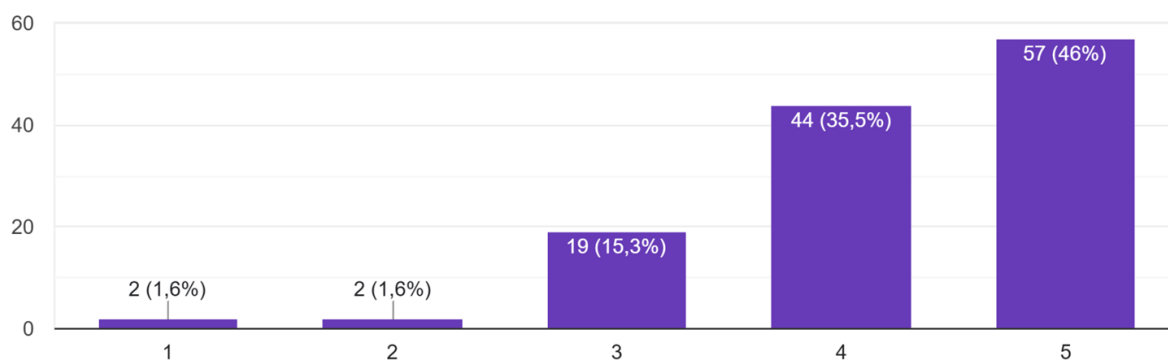

Оцініть від 1 до 5 (де 1 – мінімальне значення, а 5 – максимальне) сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо формування в учнів української національної та громадянської ідентичності

- 1 – 1,6% (2 особи)
- 2 – 1,6% (2 особи)
- 3 – 15,3% (19 осіб)
- 4 – 33,5% (44 особи)
- 5 – 46% (57 осіб)

Оцініть від 1 до 5 сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо формування в учнів української національної та громадянської ідентичності

124 відповіді

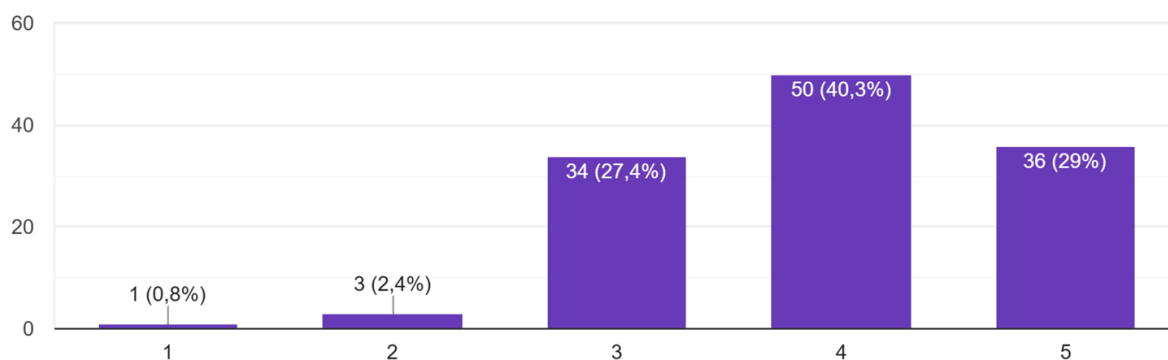

Оцініть від 1 до 5 (де 1 – мінімальне значення, а 5 – максимальне) сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо психологічної підтримки учасників освітнього процесу

- 1 – 0,8% (1 особа)
- 2 – 2,4% (3 особи)
- 3 – 27,4% (34 особи)
- 4 – 40,3% (50 осіб)
- 5 – 29% (36 осіб)

Оцініть від 1 до 5 сформованість власних компетентностей під час навчання у ЗВО щодо психологічної підтримки учасників освітнього процесу

124 відповіді

Щодо необхідності впровадження в освітній процес підготовки вчителів окремої навчальної дисципліни

Чи потрібно впроваджувати в освітній процес підготовки вчителів питання викладання в умовах викликів російсько-української війни як окремої дисципліни?

- Так – 50% (62 особи)
- Ні – 10,5% (13 осіб)
- Не знаю – 39,5% (49 осіб)

Чи потрібно впроваджувати в освітній процес підготовки вчителів питання викладання в умовах викликів російсько-української війни як окремої дисципліни?

124 відповіді

